

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
Хіміко-біологічний факультет

**ТЕРНОПІЛЬСЬКІ БІОЛОГІЧНІ ЧИТАННЯ —
TERNOPIL BIOSCIENCE — 2018**

Матеріали

Всеукраїнська науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю заснування
Голицького біостаніонару Тернопільського
національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

(19-21 квітня 2018 р., Тернопіль)

Вектор
Тернопіль
2018

УДК 57:502.1 (06)
Т 35

Редакційна колегія

Н. М. Дробик (відповідальний редактор), М. М. Барна,
В. В. Грубінко, С. В. Пида, В. П. Патица, В. З. Курант, О. Б. Столяр,
А. В. Степанюк, А.І. Герц, О. Б. Мацюк (секретар).

Затверджено до друку

*вченою радою Тернопільського національного педагогічного
університету ім. Володимира Гнатюка
від 27. 03. 2018 р. (протокол № 10)*

Макет і комп'ютерна верстка: В.О. Хоменчук, Р.Л. Яворівський

Т 35 **Тернопільські біологічні читання — Ternopil Bioscience – 2018.**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 20-річчю заснування Голицького біостанціону Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. — Тернопіль: Вектор, 2018. — 204 с.

У матеріалах висвітлені результати наукових досліджень з проблем біорізноманіття та шляхів його збереження, еволюційної морфології та фізіології організмів, молекулярно-генетичних і фізіолого-біохімічних особливостей адаптації організмів та екотоксикології, генетики екології та біотехнології, методики навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі, історії сучасної біології.

© Тернопільський національний
педагогічний університет
ім. Володимира Гнатюка 2018
© Автори тез доповідей 2018
© «Вектор» 2018

Тези надруковані з максимальним збереженням авторської редакції.
Українські та латинські назви рослин і тварин наведені за авторським текстом.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ.....11

Андрієнко О. Д., Опалко А. І., Опалко О. А. ОСОБЛИВОСТІ
СЕЗОННОГО РОСТУ ПАГОНІВ ІНТРОДУКОВАНИХ ВИДІВ
РОДУ *AMELANCHIER* МЕДІК.11

Барна М. М., Барна Л. С. ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ
БІБЛІЙНОГО БОТАНІЧНОГО САДУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА.....14

Гільтай О.С, Шевчик Л.О.ВІДОБРАЖЕННЯ ПРИРОДНОГО
РІЗНОМАНІТТЯ ПТАХІВ У МАТЕРІАЛАХ ЕКСПОЗИЦІЇ
ЗООЛОГІЧНОГО МУЗЕЮ КАФЕДРИ БОТАНІКИ ТА ЗООЛОГІЇ
ТНПУ імені ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА17

Гусаковська Т.М., Редько К.В. РІЗНОМАНІТНІСТЬ ЛИСТОЇДІВ
(*COLEOPTERA, CHRYSOMELIDAE*) В БІОГЕОЦЕНОЗАХ
РІВНЕНЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ20

Добривода І. П. ПОШИРЕННЯ БОРСУКА (*MELES MELES* L.)
У ПРИРОДНОМУ ЗАПОВІДНИКУ "МЕДОБОРИ"22

Житкевич Н.В. МОНІТОРИНГ БАКТЕРІАЛЬНИХ ХВОРОБ ЦИБУЛІ
Капелюх Я.І. БРАЖНИКИ (*SHINGIDAE*) ПРИРОДНОГО
ЗАПОВІДНИКА "МЕДОБОРИ"28

Капустинський А.І. ГУСЕПОДІБНІ (*ANSERIFORMES*)
В ОКОЛИЦЯХ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА "МЕДОБОРИ"31

Карплюк Н. А. МОРФОГЕНЕЗ ГЕНЕРАТИВНИХ ОРГАНІВ І
БІОЛОГІЯ ЦВІТІННЯ РАННЬОЇ (*VAR. PRAECOX* CZERN.) І
ПІЗНЬОЇ (*VAR. TARDIFLORA* CZERN.) ФОРМ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО
(*QUERCUS ROBUR* L.) В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ПОДІЛЛЯ33

Кирильчук О.О. ТВЕРДОКРИЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО
ПАРКУ «ЦУМАНСЬКА ПУЩА».....36

Козира Л.Я. ОСОБЛИВОСТІ ФЕНОЛОГІЇ *DICTAMNUS ALBUS* L.
У ПРИРОДНОМУ ЗАПОВІДНИКУ "МЕДОБОРИ"39

Ляса З.С. ЕНТОМОФАУНА УРОЧИЩА ПАПИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНИЧОГО ПАРКУ «ЦУМАНСЬКА ПУЩА».....42

СЕКЦІЯ 1

БІОРИЗНОМАНІТТЯ ТА ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ

УДК 581.44: 582.734.3: 634.19

**ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОГО РОСТУ ПАГОНІВ
ІНТРОДУКОВАНИХ ВИДІВ РОДУ *AMELANCHIER* MEDİK.**

Андрієнко О. Д.¹, Опалко А. І.², Опалко О. А.²

¹Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

E-mail: olena_andrienko@ukr.net

²Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України
E-mail: opalko_a@ukr.net; opalko_o@ukr.net

Необхідність вивчення сезонного росту пагонів інтродукованих видів *Amelanchier* Medik. зумовлена обмеженою кількістю публікацій щодо культури *Amelanchier* spp. [1; 2], зокрема у Правобережному Лісостепу України [3; 4]. Зважаючи на те, що ірга плодоносить на приростах минулого року, пізнання закономірностей росту пагонів і їхньої спряженості з кліматоритмами району інтродукції сприятиме оцінюванню успішності культури і прогнозуванню врожаю [3–5].

Сезонний ріст пагонів *A. alnifolia* (Nutt.) Nutt. ex M. Roem., *A. asiatica* (Siebold & Zucc.) Endl. ex Walp., *A. canadensis* (L.) Medik., *A. florida* Lindl., *A. laevis* Wiegand, *A. ovalis* Medik., *A. spicata* (Lam.) K. Koch і *A. stolonifera* Wiegand вивчали у Національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України за методикою А.А. Молчанова зі співавторами (1967).

Результати виконаних у 2012–2014 рр., досліджень засвідчили, що сезонний лінійний ріст пагонів вивчених представників роду *Amelanchier* розпочинався після початку облиствлення рослин (до їхнього цвітіння), проходив паралельно з етапами відокремлення, розгортання та закінчення росту листків і завершувався під час плодоношення. Початок і закінчення цієї фази щороку фіксували відповідно у другій